

DEF Département de l'enseignement
et de la formation professionnelle
DGEO Direction générale de l'enseignement
obligatoire et de la pédagogie spécialisée

Predstavljanje ciklusa 2

Informacija za roditelje

Obavezno obrazovanje

Godine 5P do 8P

Obavezno školovanje traje 11 godina. Cilj obaveznog školovanja je da pruži d(j)etetu znanje i um(ij)eće, da razvije i uv(j)ežba njegove intelektualne, manuelne, stvaralačke i fizičke sposobnosti kao i da oformi njegovo rasuđivanje i njegovu ličnost. Škola omogućuje učeniku da se uključi u društveni, profesionalni i građanski život putem poznavanja sebe i sv(ij)eta koji ga okružuje kao i poštovanjem drugih ljudi.

Ova brošura predstavlja drugi obavezni ciklus (ciklus 2). On traje 4 godine i pod(ij)eljen je na dva poluciklusa: razredi 5 i 6 a potom razredi 7 i 8. Za te četiri godine, učenik produbljuje znanje koje je stekao tokom/tijekom prvog ciklusa. Na kraju 8. tazreda, u zavisnosti od školskih rezultata, učenik je usmjeren u post-obavezno obrazovanje u dva sm(j)era i nivoima. Sl(j)edeće stranice predstavljaju karakteristike drugog ciklusa: različite predmete, raspored časova, način oc(j)enjivanja kao i uslove/uvjete usm(j)eravanja na kraju ciklusa.

www.vd.ch/scolarite

Izvori: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Jedini su m(j)erodavni pravni osnovi i Opšta/Opća pravila oc(j)enjivanja (CGE), koja regulišu sva pitanja.

Odnos škola-porodica/obitelj

Škola prvenstveno omogućuje obrazovanje d(j)ece i priznaje roditeljima prvenstvo na polju vaspitanja. Međutim, te misije nisu odvojene jer saradnja/suradnja porodice/obitelji je potrebna u oblasti obrazovanja dok škola dopunjuje porodicu/obitelj u oblasti vaspitanja.

Nastavnik/nastavnica i uprava školske ustanove su posebni sagovornici/sugovornici s(a) roditeljima što se tiče školovanja njihovog d(j)eteta jer su u neposrednom kontaktu s(a) d(j)etetom.

Roditelji su redovno obav(j)eštavani o školskom radu i oc(j)enama koje iz njega proističu. Mogu da izraze svoje mišljenje pr(ij)e svake značajne odluke koja se tiče školskog usm(j)eravanja njihovog d(j)eteta. Konačne odluke su u nadležnosti Uprave škole.

Najmanje jednom godišnje, u principu na početku školske godine, kolektivni informativni sastanak je organizovan za roditelje. Između ostalog, svrha takvog sastanka je da objasni napredak u školovanju, ciljeve plana i programa školovanja i uslove/uvjete oc(j)enjivanja.

Školske informacije se redovno upisuju u svesku za komunikaciju ili dnevnik učenika koje roditelji potpisuju na kraju svake ned(j)elje/svakog tjedna. Između ostalog, tim putem roditelji i nastavnici mogu da zatraže sastanak. Te razm(j)ene se mogu održati tokom/tijekom c(ij)ele godine i osiguravaju dobru saradnju/suradnju.

Dodatne pedagoške m(j)ere se mogu preduzeti ukoliko je to neophodno da bi napredovanje d(j)eteta bilo osigurano. Druge usluge se mogu dobiti od strane školskih psihologa, l(j)ekara/liječnika specijalista za psihomotriku ili logopeda (PPLS), u skladu s(a) postojećim procedurama u školskoj ustanovi po njihovim specifičnostima.

Između ostalog, informacije o vanškolskim ili ostalim uslugama mogu biti dobijene od uprave školske ustanove.

Predmeti i raspored časova

Tokom/tijekom ciklusa 2, učenik nastavlja učenje i produbljuje svoje sposobnosti u svim predmetima predvođenim Romanskim nastavnim planom (Plan d'études romand, PER). Strani jezici n(j)emački (od 5. razreda) i engleski (od 7. razreda) se pojavljuju u rasporedu časova i doprinose razvoju jezičkih i kulturnih sposobnosti učenika.

Metode rada, strategije učenja, sposobnosti za saradnju/suradnju i komunikaciju se razvijaju na nastavama svih predmeta PER-a. Raspored časova 5. i 6. razreda sadrži 28 časova a povećava se na 32 časa već od 7. razreda.

Romanski nastavni plan (PER)

www.plandetudes.ch

PER definiše školske sadržaje obaveznog obrazovanja za Romansku Švajcarsku/Švicarsku. PER opisuje šta/što učenici moraju da nauče tokom/tijekom jedanaest godina školovanja.

Uopšteno/Uopćeno govoreći, **sporni slučajevi** se odnose na situacije u kojima su rezultati dotičnog učenika vrlo malo ispod potrebnih rezultata koji zadovoljavaju uslove/uvjete promocije. Sporni slučajevi se ne prim(j)enjuju na odluku o usm(j)eravanju. Uprava škole službeno odlučuje o spornim slučajevima.

Uprava škole može da uzme u obzir, po zaht(j)evu roditelja, postojanje eventualnih **posebnih uslova/uvjeta** (na prim(j)er ako je školovanje ozbiljno i trajno otežano zbog dužeg odsustva, skorog dolaska iz drugog kantona ili inostranstva/inozemstva). Da bi poseban uslov/uvjet bio uvažen, mora postojati v(j)erovatnoća/vjerojatnost budućeg usp(j)eha.

Oc(j)enjivanje

Oc(j)enjivanje rada učenika se beleži/bilježi u agendu u obliku oc(j)ena koje idu od 1 do 6 i sadrže polu bodove (TS i TA). Oc(j)ena 4 odgovara nivou dovoljnog. Najviša oc(j)ena je 6, najniža je 1.

Pros(j)eci koje je učenik dobio uzimaju se u obzir prema sistemu s(a) dva preduslova/preduvjeta: odluke koje se tiču školskog programa učenika se zasnivaju na zbir bodova koji su, s(a) jedne strane dobijeni u glavnoj grupi koju čine svi predmeti, a sa druge, u suženoj grupi predmeta.

Na kraju semestra i školske godine, vrši se uvid u situaciju. Uvid sadrži dobijene oc(j)ene, izostanke i pros(j)eke po predmetu koji se zaokružuju do najbližeg polu boda. Na kraju školske godine izdaje se bilten koji sadrži pros(j)eka eke a na kraju 6. i 8. razreda i odluku o usm(j)eravanju učenika. Taj bilten se pridodaje đačkoj knjižici.

Značajni radovi (travaux significatifs, TS): redovno i tokom/tijekom c(ij)ele godine, oc(j)enjivanje školskog rada učenika se vrši sa značajnim radovima. Oni su značajni elementi oc(j)enjivanja. Svaki značajni rad se odnosi na bar jedan od ciljeva određenih Romanskim nastavnim planom (PER) s(a) jednim ili više elemenata koji su predmet nastave.

Dodatni radovi (travaux assimilés, TA): serija radova koji jedino prov(j)eravaju usvajanje znanja ili specifičnih tehnika. Taj skup radova se globalno oc(ij)enjuje po predmetu. Za svaki predmet, broj dodatnih radova ne sm(ij)e pr(ij)eći četvrtinu svih radova.

Razredi 5 i 6

Na kraju 6. razreda, učenik polaže kantonalni orijentacioni ispit (ECR) iz francuskog i matematike. Oc(j)ena iz svakog predmeta se uzima u obzir tokom/tijekom računanja godišnjeg pros(j)eka dotičnog predmeta, isto kao i značajni rad (TS).

Promocija

Na kraju 5. razreda, učenik automatski prelazi u 6. razred.

Da bi prešao od 6. do 7. razred, učenik mora da osvoji sl(j)edeći zbir bodova za dv(ij)e grupe:

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + CE ¹ + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	28 bodova i više
Sužena grupa	francuski + matematika	8 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 1 bod ispod granice u jednoj grupi.</i>	

¹ Poznavanje životne sredine/okoliša: grupisanje predmeta geografija - građansko obrazovanje, istorija/povijest - etika i kulture religija, prirodne nauke.

7. razred

Promocija

Na kraju 7. razreda, učenik automatski prelazi u 8. razred.

Na **odluke o promociji i usm(j)eravanju** može se priložiti **žalba** Departmanu za školstvo: *Instruction des Recours, Département de l'enseignement et de la formation professionnelle, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. Obrazložena žalba se dostavlja u pismenoj formi u roku od 10 dana od dana objave odluke, uz kopiju sporne odluke.

8. razred

Na kraju 8. razreda, učenik koji ispunjava uslove/uvjete promocije se usm(j)erava u pre-gimnazijski sm(j)er ili opšti/opći sm(j)er. Učenici koji su se usm(j)erili u opšti/opći sm(j)er a potom se preusm(j)erili na nivo 1 (potrebno osnovno znanje) ili na nivo 2 (potrebno veće znanje) iz francuskog, matematike i n(j)emačkog.

- A** Na kraju 1. semestra, vrši se uvid u situaciju. Taj uvid sadrži oc(j)ene i odsustva kao i pros(j)ek iz svakog predmeta.
- Organizuje se sastanak između nastavnika/nastavnice i roditelja radi zajedničke analize situacije učenika koja služi kao osnova.
- U aprilu/travnju ili maju/svibnju, učenik polaže kantonalni orijentacioni ispit (ECR) iz francuskog, matematike i n(j)emačkog.
- B** Oc(j)ene iz tih ispita se ulaze u račun godišnjeg pros(j)eka dotičnog predmeta u visini od 30% (vid(j)eti prim(j)er računanja).
- C** Na kraju 2. semestra, učenik prelazi u viši razred na osnovu dobijenih godišnjih oc(j)ena uvedenih u bilten. D(ij)ete se potom usm(j)erava i dovodi do potrebnog nivoa znanja od strane uprave škole, uz podršku nastavničkog v(ij)eća i na osnovu godišnjeg biltena.

Da bi prešao iz 8. u 9. razreda, učenik mora da osvoji sl(j)edeći zbir bodova za dv(ij)e grupe:

Glavna grupa	francuski ² + matematika ² + n(j)emački ² + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	40 bodova i više
Sužena grupa	francuski ² + matematika ² + n(j)emački ²	12 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 1 bod ispod granice u jednoj grupi.</i>	

² ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

Da bi prešao u **pre-gimnazijski sm(j)er (VP) (VP)**, učenik u 8. razredu mora da osvoji sl(j)edeći zbir bodova za dv(ij)e grupe:

Glavna grupa	francuski ³ + matematika ³ + n(j)emački ³ + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	46,5 bodova i više
Sužena grupa	francuski ³ + matematika ³ + n(j)emački ³	15 bodova i više

³ ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

U **opštem/općem sm(j)eru (VG)**, početni pristup nivoima iz francuskog, matematike i n(j)emačkog se određuje na sl(j)edeći način po predmetu:

Nivo 1	godišnji pros(j)ek ⁴ predmeta	do 4
Nivo 2	godišnji pros(j)ek ⁴ predmeta	4,5 i više

⁴ ECR uračunat (vid(j)eti prim(j)er računanja na sl(j)edećoj strani).

Procedura usm(j)eravanja

avgust/kolovoz

Polazak u školu, 8. razred

septembar/rujan - oktobar/listopad

(ili u drugom periodu školske godine, po svojstvenoj organizaciji svake školske ustanove)

Informativni susret s(a) roditeljima koji organizuje školska ustanova

A

januar/siječanj

Uvid u situaciju 1. semestra

Zajednička analiza (škola-roditelji) situacije učenika

B

april/travanj - maj/svibanj

Kantonalni orijentacioni ispiti iz francuskog, matematike i n(j)emačkog

C

juli/srpanj - avgust/kolovoz

Godišnji bilten oc(j)ena

Odluka o promociji i usm(j)eravanju po sm(j)erovima i opštem/općem sm(j)eru, po nivoima, od strane uprave škole zavisno od rezultata učenika

9. razred - post-obavezno obrazovanje

opšti/opći sm(j)er

francuski	nivo 1
	nivo 2
matematika	nivo 1
	nivo 2
n(j)emački	nivo 1
	nivo 2

pre-gimnazijski sm(j)er

Godišnji pros(j)ek, prim(j)er računanja

Pros(j)ek oc(j)ena dobijenih na časovima

4,9

Oc(j)ena ECR

4,5

Bodovanje: $(4.9 \times 0.7) + (4.5 \times 0.3) =$

4.8

Zaključni godišnji pros(j)ek (zaokružen do pola boda) 5

K(a) post-obaveznom obrazovanju

Post-obavezno obrazovanje I sadrži dva sm(j)era: pre-gimnazijski sm(j)er (VP) i opšti/opći sm(j)er (VG).

Pre-gimnazijski sm(j)er

Pre-gimnazijski sm(j)er prima učenika koji će direktno moći da se upišu na studije gimnazijske zrelosti ako dobiju sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju. Učenici biraju specifičnu opciju (option spécifique, OS) iz sl(j)edećih predmeta: ekonomija i pravo, (i)talijski, latinski ili matematika i fizika.

Opšti/Opći sm(j)er

Opšti/Opći sm(j)er prima učenike koju su uglavnom usm(j)ereni ka profesionalnom obrazovanju (zanat), kao i školama opšte/opće kulture, poslovnim školama, gimnazijama ili školama profesionalne zrelosti. Učenik prati opcije sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (OCOM): 2 časa za grupu Opšte/Opće obrazovanje se predaju c(ij)elom razredu; za preostala dva časa, učenik bira zanatsku, um(j)etničku, poslovnu ili tehnološku opciju. Prema svom planu školovanja i pod nekim uslovima/uvjetima, učenik ima mogućnost da zam(ij)eni OCOM nastavu za specifičnu opciju (OS) - ekonomija i pravo, (i)talijski, latinski ili matematika i fizika - i/ili da prati predavanja pre-gimnazijskog sm(j)era iz francuskog, matematike, n(j)emačkog ili engleskog.

Nivoi U opštem/općem sm(j)eru, dva nivoa su predviđena iz francuskog, matematike i n(j)emačkog. Nivo 1 odgovara osnovnom zaht(ij)evanju znanja dok nivo 2 odgovara višem zaht(ij)evanju znanja. Na taj način, učenik može da prati tri različita nivoa iz tri navedena predmeta, što pruža različita predavanja prikladna njegovim sposobnostima.

Konsolidovana nastava

Učenici koji prate predavanja nivoa 1 istovremeno iz francuskog, matematike i n(j)emačkog imaju pravo na posebnu podršku iz tih predmeta. Uprava školske ustanove odlučuje o oblicima te podrške.

Preusm(j)eravanje

Preusm(j)eravanje iz jednog sm(j)era u drugi se može izvesti na kraju 1. semestra 9. razreda i na kraju 9. i 10. razreda. Pr(ij)elaz iz jednog nivoa u drugi se može izvesti na kraju svakog semestra, od kraja 1. semestra 9. razreda do kraja 1. semestra 11. razreda. Prom(j)ene sm(j)erova i nivoa se vrše na bazi školskih rezultata. Odluke o preusm(j)eravanju donose uprava škole nakon što su roditelji i učenik saslušani.

Opcije zanatskih sposobnosti (OCOM) opšteg/općeg sm(j)era

Brošura koja objašnjava OCOM je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Preusm(j)-
eravanje
na kraju
1. semestra
u 9. razred

Jedino u 9. razredu, učenik može da bude preusm(j)eren iz opšteg/općeg sm(j)era (VG) na pre-gimnazijski sm(j)er na kraju 1. semestra, ako prati tri predmeta iz nivoa 2 koji u sebi sadrže nivoe, kao i jednu specifičnu opciju i ako osvoji sl(j)edeći zbir bodova za dv(i)je grupe:

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti	50.5 bodova i više
Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija	19 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 0,5 bod ispod granice u jednoj grupi.</i>	

Pr(ij)elaz iz jednog nivoa u drugi iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe na kraju 1. semestra 9. razreda:

- Pr(ij)elaz iz nivoa 1 u nivo 2 je moguć za učenika koji ima sl(j)edeći pros(j)ek iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe:
 - 5.5 i više;
 - 5, uz podršku nastavnika/nastavnice dotičnog predmeta.
- Na zaht(j)ev roditelja ili po mišljenju nastavnika/nastavnice dotičnog predmeta, učenik može da pr(ij)ede iz nivoa 2 u nivo 1.

Dopunski i
vezni razredi
za učenike
opšteg/općeg
sm(j)era

Post-obavezno obrazovanje l se okončava sv(j)edočanstvom o završenom post-obaveznom obrazovanju koja obeležava/obilježava kraj obaveznog školovanja. Na kraju dopunske godine i pod određenim uslovima/uvjetima:

- dopunski razredi omogućuju nediplomiranom učeniku opšteg/općeg sm(j)era da dobije sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju;
- vezni razredi 1 omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju da postigne rezultate za prijem u škole opšte/opće kulture, poslovne škole, gimnazije ili škole profesionalne zrelosti;
- vezni razredi 2 omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju opšteg/općeg sm(j)era da dobije sv(j)edočanstvo pre-gimnazijskog sm(j)era.

Predstavljanje ciklusa 3

Brošura koja objašnjava ciklus 3, a posebno 9. i 10. razred je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Sv(j)edočanstvo o završenoj. 11. školskoj godini

Brošura koja objašnjava uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva za učenike 11. razreda i uslove/uvjete prijema u vezne i dopunske godine kao i post-obaveznom obrazovanju je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Vezni razredi

Brošura koja objašnjava vezne razrede je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Struktura obaveznog školovanja kantona Vaud

		Rac1 i Rac2 dopunski razredi		post-obavezno obrazovanje
14-15 godina	11S	treći ciklus	treći ciklus	
13-14 godina	10S	opšti/opći sm(j)er	pre-gimnazijski	
12-13 godina	9S		sm(j)er	
11-12 godina	8P	drugi obavezni ciklus		osnovna škola
10-11 godina	7P			
9-10 godina	6P			
8-9 godina	5P			
7-8 godina	4P	prvi obavezni ciklus		
6-7 godina	3P			
5-6 godina	2P			
4-5 godina	1P			

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/2020664